

Centerpartiet

Augusti 2022

1. Antal bostäder

Ni förespråkar 12.500 bostäder i de Sydöstra stadsdelarna vilket innebär ca 35.000 invånare. Vilket i sin tur är drygt 3 x nuvarande invånare i hela området. Anser ni att den mängden bostäder borde minskas ytterligare? Hur många i sådana fall?

Ni förespråkar i ert valmanifest att merparten av de nya bostäderna byggs kring det nya stationsläget söder om Bergsbrunna. Det innebär att minst 6000 bostäder ska byggas där. Hur ska de få plats? Och vilken typ av upplåtelseform förespråkar ni för området?

Svar: Samtliga partier i Uppsala kommunfullmäktige har ställt sig bakom översiktplanen 2010 och 2016. Där pekats Sydöstra stadsdelarna ut som ett område för bebyggelse med 10 000+ bostäder. Sen ingick kommunen i ett avtal med staten där man utlovade 21 500 bostäder och har tagit fram en fördjupad översiktsplan därefter. Centerpartiet vill radikalt minska antalet bostäder i de Sydöstra stadsdelarna till högst 12 500. Dessutom vill vi:

- 1) Sprida den föreslagna bebyggelsen i sydöstra stadsdelarna över hela Uppsala kommun, bland annat till Vänge, Björklinge, Vattholma och Almunge för att hela kommunen ska leva.

Centerpartiet är också öppna för att flytta delar av den utlovade bebyggelsen i Storsävja till det område som kallas för Dansike (Orrslätt, Nysala och nordligaste Alsike). Detta måste ske i dialog med Knivsta kommun.

- 2) Att den höga bebyggelsen koncentreras till den planerade stadsnoden söder om Bergsbrunna, för att maximera nyttan av järnvägsstationen och minimera påverkan på befintliga boendemiljöer. Det är emellertid viktigt att kvarter och byggnader utformas så att solinstrålning prioriteras, även i marknivå.
- 3) Se en variation i upplåtelseformer inom området för att motverka segregation och bevara de gröna värdena.

Det är viktigt för oss att förtätning sker sparsamt och varsamt i resten av området och att tillkommande byggnader i befintliga boendemiljöer uppförs med stor hänsyn till områdets befintliga karaktär. När Sävja byggdes på 80-talet gjordes det under konceptet ”Staden i

skogen”, den karaktären ska fortsatt prägla området och tillkommande bebyggelse. Närheten till Lunsen ska vara påtaglig i hela de sydöstra stadsdelarna.

2. Bostäder i Uppsala kommun

Hur många bostäder per år vill ni att det ska byggas i Uppsala kommun?

Svar: Det viktigaste för oss är inte en siffra på antal bostäder, utan att tillväxten sker på ett hållbart sätt. För Centerpartiet innebär hållbar tillväxt att kommunen tar hänsyn till invånarnas vilja och att det inte blir för stora risker ur ett ekologiskt (miljö), ekonomiskt och socialt perspektiv. Vi vill skapa boendemiljöer där våra medborgare trivs och mår bra. Vi anser att dagens byggnadstakt på 3000 bostäder inte är hållbar. Vi behöver sänka tillväxttakten till en nivå där vi kan vidhålla en respekt för goda boendemiljöer. Exakt hur många bostäder det innebär är svårt att svara på, men en tillväxttakt på 1500 – 2000 bostäder per år är troligen lättare för kommunen att hinna med. Kommunen har också ett ansvar att förvalta befintlig infrastruktur. Vi har redan idag stora utmaningar inom skola, äldreomsorg, vatten- och elförsörjning. Tillväxt kostar pengar, och med en låneskuld på 18 000 miljoner och stigande inflation och räntor anser vi att det är för stora risker med nuvarande tillväxttakt.

Man ska också komma ihåg att Uppsala har stått här förut. Innan finanskrisen 1990 fanns storslagna planer på att bygga ut Alsike (som då var en del av Uppsala Kommun). Sedan kom en finanskris och de investeringar man gjort i utredningar och även utbyggnad av VA-infrastruktur betalar vi fortfarande för idag.

3. Utanförsöksområde

Hur säkerställer ni att det inte blir ett utanförsöksområde med kriminella gängbildningar i området? Konkretisera gärna

Svar: Till att börja med så måste byggnadstakten sänkas och tillväxten ska ske mer organiskt. För om vi ska klara av att bygga bra samhällen krävs det en hel del olika satsningar som är resurskrävande. Med den nuvarande byggnadstakten ser vi inte att det kommer att vara möjligt för kommunen att ha råd med de nödvändiga investeringar som krävs i social infrastruktur, idrottsanläggningar och kulturcentrum för att säkerställa den sociala hållbarheten. Centerpartiet vill säkerställa följande för att motverka utanförsöksområde med kriminella gängbildningar i området

- 1) Vi måste se till att skolorna har tillräckligt med resurser så att alla barn får den hjälp och stöd de behöver för att klara av skolan.
- 2) Vi måste också säkerställa att det finns en meningsfull fritid för barn- och ungdomar i området. Det behövs fotbollsplaner, idrottshallar, simanläggning och ridanläggning. Ett starkt föreningsliv med god tillgänglighet till idrott är ett av de viktigaste förebyggande insatserna

- 3) Vi behöver säkerställa att det finns ett kulturcentrum med bibliotek och andra bra aktiviteter för barn-och unga.
- 4) Vi vill se en blandad bebyggelse och upplåtelseformer. Det vet vi är viktigt för att motverka segregation. Vi ska inte bygga områden som enbart domineras av billiga hyresrätter, likt vi tyvärr gjort historiskt. Då bygger man in segregation i stadsplaneringen.
- 5) Den fysiska planeringen behöver utformas så att den sociala närvaron och kontrollen kan upprätthållas på ett naturligt sätt. Huskroppar, vegetation och belysning måste utformas så att alla känner sig trygga. Centerpartiet förordar att metoden *Crime Prevention Through Environmental Design* (CPTED) ska tillämpas i utformningen av de nya stadsmiljöerna så att dessa blir brottsförebyggande och trygghetsskapande.
- 6) Brandförsvar och räddningstjänst måste finnas väl tillgängligt i de sydöstra stadsdelarna. Området måste hysa servicefunktioner som omgående reparerar förstörda busskurer, sanerar klotter och åtgärdar annan åverkan.
- 7) Centerpartiet vill i ett tidigt skede upprätta ett avtal med Polisen för att säkra polisiär närvaro. Vi är också beredda att finansiera s.k kvarterspoliser och på sikt få till en egen lokal polisstation i området.
- 8) Vägen bort från utanförskap går via arbete. Vi behöver stärka Svenska för invandrare (SFI), ställa krav på motprestation vid försörjningsstöd och stärka vårt företagsklimat så att fler kan gå från bidrag till egen försörjning.

4. Bostäder i området

Vilken typ av bostäder förespråkar ni för området?

Svar: Det är viktigt att kommunen beaktar att merparten av utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna handlar om förtätning av en befintlig tätort och inte etableringen av en helt ny tätort. Centerpartiet är positivt inställda till att den tillkommande bebyggelsen ska bestå av både villor, radhus, hyresrätter och bostadsrätter. Tillkommande bebyggelse måste ta stor hänsyn till karaktären på existerande boendemiljöer. Nya byggnader bör gestaltas för att smälta in i omgivningen och ge en god arkitektonisk helhetsverkan. Befintliga stigar i gröna stråk, som nyttjas av djur, natur och friluftsentresserade ska respekteras. Centerpartiet avråder emellertid från den fördjupade översiktsplanens idéer om att i varje kvarter blanda småhus och flerfamiljshus. En sådan blandning riskerar att leda till bostadsområden som upplevs röriga och karaktärslösa. Att bygga boendemiljöer som upplevs som trygga, trivsamma och vackra handlar till stor del om att hitta en balans

mellan å ena sidan regelbundenhet och symmetri och å andra sidan variation. Även om själva bebyggelsen inte bör vara så radikalt varierad som föreslås i den fördjupade översiktsplanen så ser Centerpartiet gärna att olika upplåtelseformer, liksom bostäder i olika prisklasser, blandas i samma kvarter och områden. Privat mark ska inte exproprieras.

5. *Stadsgata*

Kommer ni att verka för att väg 255 inte byggs om till en stadsgata?

Svar: Ja, Centerpartiet avstyrker å det bestämdaste planerna på att göra väg 255 till stadsgata.

6. *Bro vid Ultuna*

Är ni för en bro vid Ultuna?

Vilken typ av bro?

Konsekvenserna för en bilbro vid Ultuna skulle för de boende i området, leda till tusentals fler bilar dagligen. Detta eftersom det bland annat blir en genomfartsled till nya påfarten till E4:an. Vilken hänsyn tar ni till de boende i den här frågan?

Svar: Centerpartiet motsätter sig en ny bro då riskerna i miljökonsekvensbeskrivning är för betydande och i vår bedömning behövs inte bron med den mindre bebyggelse vi föreslår. De resemönster som förutspås är därtill svåra att förstå, när det är snabbare att åka från Gottsunda till Uppsala C och ta ett SJ-tåg än att åka till Bergsbrunna och ta en SL-pendel.

7. *Uppsalas dricksvatten*

Vi är oroliga för vårt dricksvatten. Det finns en stor risk att vattnet i åsen som är Uppsalas dricksvatten kan bli förorenat vid ett brobygge, vilka alternativa lösningar har ni?

SGU har varnat för att de brofundament som ska bära bron och som måste pålas till fast mark kommer att penetrera det skyddande lerlagret så att åsens grundvatten dvs dricksvatten rinner ut i Fyrisån. Hur mycket behövs enligt er, budgeteras för skyddsåtgärder? Hur är ni säkra på att dessa skyddsåtgärder kommer att hjälpa?

Om dricksvattnet skulle bli förorenat med brobygget, vilka alternativa lösningar har ni? – Se rapport från SGU [Grundvattenmagasinen Uppsalaåsen Uppsala och Uppsalaåsen Fredrikslund \(sgu.se\)](https://www.sgu.se/om-sgu/om-omradet/om-omradet-2018-2020) och [Oklart hur dricksvattnet skyddas vid planerad bostadsexpansion i Uppsala \(sgu.se\)](https://www.sgu.se/om-sgu/om-omradet/om-omradet-2018-2020)

Frågor som föreningen Sydöstra Uppsala har ställt till partiet inför valet 2022.

Svar: Av bland annat just de skälen (risken för dricksvattenförsörjningen) motsätter sig Centerpartiet ett brobygge. Av den anledningen ser vi också att depån för den nya kollektivtrafiken, där Centerpartiet förespråkar BRT och inte spårvagn, placeras på västra sidan av ån.

Detaljplanen för bron har skjutits upp otaliga gånger och skulle egentligen varit uppe för behandling före valet. Som SGU påtalar är inte problematiken vilket trafikslag som går över bron utan fundamenten och närheten till Ultuna källa.

Hur mycket som skulle behöva budgeteras för skyddsåtgärder är svårt att svara på när det inte finns en gällande detaljplan som beskriver hur det är genomförbart. Av de alternativ som finns på bSordet idag är det troligen bara lågbron som är aktuell för att få tillstånd från Länsstyrelsen med respekt för kulturmiljön. Den bron är dock svår att förena med en spårväg som inte klarar lutningarna i dalgången.

8. Fyrspårsavtal

Eftersom Fyrspårsavtalet är ett intentionsavtal så är det inte juridiskt bindande vilket i sin tur innebär att Uppsala kommun inte riskerar sanktioner om avtalet skulle brytas. Se länk om intentionsavtal: [bilaga-2 hallbarhetsbedomning-fordjupad-oversiktsplan-for-de-sydostra-stadsdelarna 20211213 \(1\).pdf](#) samt [Börja skriv här \(statskontoret.se\)](#) se punkt 3.7.2.

Oavsett maktfördelning inom kommunen kommer ni efter valet att:

- 1. Bryta avtalet (21 500 bostäder)?*
- 2. Omförhandla avtalet (21 500 bostäder)?*
- 3. Verka för att minska antalet bostäder?*

Om ni inte vill bryta avtalet, motivera varför?

Svar: Centerpartiet har som enda parti i Uppsala kommunfullmäktige röstat NEJ till Fyrspårsavtalet. Vi anser att det principiellt är fel att teckna ett avtal där kommunen förhandlar bort sitt planmonopol för att staten ska investera i två nya järnvägsspår som både är deras ansvar och borde ligga i deras intresse ur ett nationellt perspektiv. Fyrspår är ett riksintresse och en nationell angelägenhet för att få till hållbara transporter norr om Stockholm. Att kommunen därutöver tecknar ett avtal över huvudet på medborgarna utan förankring är anmärkningsvärt ur ett demokratiskt perspektiv.

Centerpartiet är däremot glada för och ser fram emot att Uppsala får två nya järnvägsspår. Nu finns avtalet på plats, och utbyggnaden av två nya järnvägsspår är viktigt för vårt näringsliv och arbetsmarknad. I detta skede som vi befinner oss vill vi omförhandla avtalet med staten, både när det kommer till antalet bostäder som ska byggas och placeringen av dessa. Vi vill att kommunen får 100% rådighet att placera dessa bostäder

Frågor som föreningen Sydöstra Uppsala har ställt till partiet inför valet 2022.

där man anser det är lämpligt. Med den utgångspunkten anser vi att maximalt 12500 är en rimligare siffra på totalt antal bostäder som ska byggas. Men vi vill:

- 1) Sprida den byggnation som föreslås i de Sydöstra stadsdelarna över hela Uppsala kommun, bland annat till Vänge, Björklinge, Vattholma och Almunge för att hela kommunen ska leva.

Centerpartiet är också öppna för att flytta delar av den utlovade bebyggelsen i Storsävja till det område som kallas för Dansike (Orrslätt, Nysala och nordligaste Alsike). Detta måste ske i dialog med Knivsta kommun.